

POSTANOWIENIE

Dnia 14 lutego 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Dziergawka

w sprawie lustrowanego R. T.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 14 lutego 2025 r.,

na posiedzeniu bez udziału stron

wniosku obrońców lustrowanego o wyłączenie sędziego Sądu Najwyższego

na podstawie art. 29 § 4 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym

(Dz.U. z 2021 r., poz. 1904 t.j. z dnia 21.10.2021 ze zm.) w zw. z art. 41 § 1 k.p.k. *a contrario*

p o s t a n o w i ł

wniosek o wyłączenie sędziego Sądu Najwyższego Igora Zgolińskiego pozostawić bez rozpoznania jako niedopuszczalny z mocy ustawy.

UZASADNIENIE

Do Sądu Najwyższego wpłynął wniosek obrońców lustrowanego R. T. w trybie art. 41 § 1 k.p.k. w zw. z art. 42 § 1 k.p.k. o wyłączenie sędziego SN Igora Zgolińskiego od rozpoznania sprawy o sygn. IV KK 445/24, z uwagi na istnienie obawy co do jego bezstronności, bowiem powołany został na urząd sędziego Sądu Najwyższego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z 8 grudnia 2017 r. Orzekanie w składzie z udziałem takiej osoby, w ocenie wnioskodawców, prowadzi do naruszenia art. 6 EKPC, art. 45 ust. 1 Konstytucji RP oraz art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek obrońców lustrowanego należało pozostawić bez rozpoznania jako niedopuszczalny z mocy ustawy.

Jedynym argumentem uzasadniającym przedmiotowy wniosek skazanego jest fakt powołania sędziego SN Igora Zgolińskiego na urząd sędziego w trybie przewidzianym w ustawie z 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw.

Na wstępie należy podkreślić, że przedstawione przez obrońców lustrowanego okoliczności nie mogły zostać rozpoznane w trybie 41 § 1 k.p.k. W orzecznictwie Sądu Najwyższego słusznie podkreśla się, że wątpliwość co do bezstronności sędziego nie może być wywodzona z samych kwestii ustrojowych związanych z jego powołaniem i to niezależnie od tego w jakim okresie i z jakimi ułomnościami w procedurze nominacyjnej doszło to tego powołania (zob. postanowienie SN z dnia 21 czerwca 2023 r., IV KK 460/19; postanowienie SN z dnia 31 października 2023 r., V KK 358/23). Podnoszone zarzuty nie mogą mieć bowiem charakteru abstrakcyjnego i odnosić się do całych grup powołanych sędziów (zob. postanowienie SN z dnia 10 sierpnia 2023 r., V KK 162/22).

Powyższe stanowisko potwierdza również wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 4 marca 2020 r., sygn. akt P 22/19, z którego wynika, że art. 41 § 1 w związku z art. 42 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego, w zakresie, w jakim dopuszcza rozpoznanie wniosku o wyłączenie sędziego z powodu wadliwości powołania sędziego przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa, w skład której wchodzi sędziowie wybrani na podstawie art. 9a ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa, jest niezgodny z art. 179 w związku z art. 144 ust. 3 pkt 17 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Także z brzmienia art. 29 § 4 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym, dodanego ustawą z dnia 9 czerwca 2022 r. o zmianie ustawy o Sądzie Najwyższym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2022 r., poz. 1259) wynika, że okoliczności towarzyszące powołaniu sędziego Sądu Najwyższego nie

mogą stanowić wyłącznej podstawy do podważenia orzeczenia wydanego z udziałem tego sędziego lub kwestionowania jego niezawisłości i bezstronności. Skoro zatem ustawa o Sądzie Najwyższym w sposób szczególny reguluje badanie kwestii bezstronności sędziego w kontekście okoliczności towarzyszących powołaniu sędziego oraz jego postępowania po powołaniu (zob. art. 29 ustawy o Sądzie Najwyższym), to w tym zakresie stanowi *lex specialis* w stosunku do art. 41 § 1 k.p.k., wyłączając możliwość badania określonych w niej przesłanek w ogólnej procedurze (zob. postanowienie SN z dnia 26 stycznia 2023 r., V KK 485/21; postanowienie SN z dnia 3 grudnia 2024 r., III KO 164/24).

Konsekwencją tego stanu rzeczy jest konieczność uznania, iż niedopuszczalne jest zastosowanie art. 41 § 1 k.p.k. w sytuacji, gdy z treści wniosku o wyłączenie sędziego wynika, że dotyczy on okoliczności przewidzianych w art. 29 § 5 ustawy o Sądzie Najwyższym, a tak właśnie jest w niniejszej sprawie. Podstawę wniosku stanowiły tu bowiem okoliczności dotyczące powołania sędziego SN Igora Zgolińskiego, a *de facto* kwestie związane z organem o to wnioskującym, a więc Krajową Radą Sądownictwa, ukształtowaną na drodze nowelizacji z dnia 8 grudnia 2017 r. Takie procedowanie zmierzałoby do obejścia zawartego w art. 29 § 4 ustawy o Sądzie Najwyższym bezwzględnego zakazu, który nie dopuszcza możliwości podważenia orzeczenia wydanego z udziałem sędziego Sądu Najwyższego lub kwestionowania jego niezawisłości i bezstronności wyłącznie z powodu okoliczności towarzyszących powołaniu tego sędziego.

Dodatkowo warto zauważyć, że zgodnie z treścią uchwały Sądu Najwyższego z dnia 10 października 2024 r., w sprawie o sygn. III CZP 44/23, mającej moc zasady prawnej, żądanie sędziego lub wniosek o wyłączenie sędziego od rozpoznania sprawy oparte wyłącznie na okolicznościach towarzyszących powołaniu tego sędziego nie wywołuje skutków prawnych.

W uwarunkowaniach niniejszej sprawy, z uwagi na skład rozpoznający przedmiotowy wniosek, nie dojdzie do złamania zasady *nemo iudex in causa sua* przez sędziego Sądu Najwyższego powołanego przez Krajową Radę Sądownictwa ukształtowaną ustawą z dnia 8 grudnia 2017 r. Sędzia powołany na urząd sędziego w takich okolicznościach nie orzeka „we własnej sprawie”, gdyż okoliczności „jego sprawy” nie stanowią przedmiotu postępowania, a wydane przez niego orzeczenie

w żaden sposób nie będzie miało wpływu na sferę jego własnych uprawnień, bądź obowiązków prawnych (zob. postanowienie SN z dnia 30 listopada 2023 r., I Zo 75/2; postanowienie SN z dnia 4 września 2024 r., I Zo 144/24; postanowienie SN z dnia 2 października 2024 r., V KK 282/24).

Z powyższych względów wniosek obrońców lustrowanego był niedopuszczalny z mocy ustawy, dlatego Sąd Najwyższy pozostawił go bez rozpoznania.

[J.J.]

[a.ł.]